

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ارومیه معاونت امور درمان

بیمارستان حضرت فاطمه الزهرا(س) نقده

مراقبتهای دوران نوزادی

زردی نوزادی :

بیماری شایع و اکثرا خوش خیم دوره نوزادی است که در روز دوم یا سوم زندگی شروع و تا روز دهم برطرف میشود. علت آن وجود رنگ دانه ایی بنام بیلی روبین در خون و بافت های نوزاد است. این بیماری واگیردار نیست. بروز و یا شدت آن ارتباطی با رژیم غذایی یا عفونت هپاتیت ندارد.

چرا نوزادان زردی می گیرند؟

علت بروز زردی، معمولا تغییراتی است که در چند روز اول زندگی، برای سازگاری جنین با زندگی خارج رحمی اتفاق می افتد. زردی نوزاد معمولا خود به خود برطرف می شود. ولی عدم درمان آن اگر از حد مشخصی که برای هر نوزاد مقدارش متفاوت است بالاتر رود و یا اگر به دلیل یک بیماری زمینه ایی باشد : می تواند باعث ایجاد آسیب مغزی در نوزاد شود.

توصیه های لازم در مورد زردی نوزادان :

- افزایش تعداد دفعات شیردهی باعث تحریک پستان ها و تولید شیر بیشتر می شود و این میتواند منجر به دفعات بیشتر اجابت مزاج در شیر خوار شود و این عامل به پایین نکه داشتن میزان بیلی روبین کمک میکند.
- در صورت زردی شدید با توجه به توصیه پزشک نوزاد را زیر نور آبی قرار دهید (نور درمانی) از نورخورشید برای درمان زردی استفاده نکنید.
- در موقع نور درمانی چشم و آلت تناسلی نوزاد را بپوشانید
- دادن آب و آب قند کمکی به کاهش زردی نمی کند

مراقبت از بند ناف :

پس از زایمان نوزاد روی بند ناف گیره زده شده و بریده میشود. بخش کوچک بند ناف که روی شکم نوزاد باقی میماند کم کم خشک میشود و می افتد و ناف را بر روی شکم برجها میگذارد. معمولا بند ناف ۳ تا ۷ روز بعد از تولد می افتد.

توصیه های لازم برای مراقبت از بند ناف :

- بند ناف را خشک و تمیز نگه دارید و از الکل استفاده نکنید مگر به دستور پزشک.
- شکم یا ناف را بانداز نکنید.
- بند ناف را از بالای پوشک بچه دور نگه دارید زیرا ممکن است بند ناف زودتر کنده شده و خونریزی کند.
- بند ناف را با پوشک نپوشانید اگر بند ناف در معرض هوا باشد خشک می ماند. کمی ترشح مایع طبیعی است.

• وجود بند ناف مانعی برای استحمام نوزاد نیست .

• در صورت داشتن خونریزی از محل بند ناف ، متورم و قرمز شدن پوست اطراف بند ناف ، ترشح چرکی زیاد ، ترشح بوی بد و نا مطبوع و نیفتادن بند ناف تا روز دهم حتما به پزشک کودکان مراجعه نمایید .

استحمام نوزاد :

تبخیر مایع سطح بدن نوزاد سبب دفع گرمای بدن نوزاد میشود بنابراین در ۲۴ ساعت اول عمر با توجه به پایین آمدن دمای بدن نوزاد استحمام با دقت انجام شود . دمای اتاق بین ۲۵-۲۸ درجه سانتی گراد باشد و از یک گرم کننده تابشی استفاده شود . استحمام بوسیله پنبه و آب گرم صورت گیرد .

توصیه های کلی برای مراقبت از نوزاد:

• نوزاد را به شکم خوابانید بهتر است نوزاد را به پهلو یا پشت خوابانید .

• از هیچ مادهای مانند سرمه و یا هیچ دارویی برای چشم بدون تجویز پزشک استفاده نکنید .

• هرگز نباید پستان نوزاد را فشار دهید واز دستکاری آنها اجتناب کنید زیرا میتواند باعث عفونت جدی شود .

• ممکن است نوزادان دختر ترشحات سفید یا مختصری خونی از مجرای تناسلی داشته باشند که به علت هورمونهای مادر حین حاملگی است .

• در صورت نداشتن ادرار تا ۲۴ ساعت و مدفوع تا ۴۸ ساعت پس از تولد به پزشک مراجعه شود .

• ختنه نوزادان پسر در ماه اول و ترجیحا از ۶ ساعت پس از تولد و پس از اولین معاینه نوزاد تا بیش از ترخیص از بیمارستان حداکثر تا پایان دوره نوزادی (۲۸ روز اول زندگی) توسط پزشک انجام شود

• در روزهای ۳ تا ۵ پس از زایمان برای دریافت مراقبت نوبت دوم نوزاد به مراکز بهداشتی مراجعه کنید در این زمان خون پاشنه پای نوزاد به منظور کنترل هیپو تیروئیدی و فنیل کتونوری گرفته میشود .

علائم خطر نوزادی :

زردی ۲۴ ساعت اول - توکشیده شدن قفسه سینه - ناله کردن - رنگ پریدگی شدید یا کبودی - استفراغ مکرر شیر - قرمزی اطراف چشم - تحرک کمتر از حد معمول و بیحالی - بیقراری و تحریک پذیری - ترشحات چرکی ناف یا قرمزی اطراف ناف - خوب شیر نخوردن - عدم دفع مدفوع و ادرار در روزهای اول - جوش های چرکی منشر در پوست - تب یا سرد شدن اندامها و بدن - خروج ترشحات چرکی از چشم و تورم پلکها

منبع : بسته خدمتی نوزاد سالم - راهنمای خود مراقبتی خانواده

مددجویان محترم در

صورت داشتن هرگونه

سوال و یا مشکل با شماره

تلفن ۳۵۶۳۳۸۴۴ (بخش

زایمان) تماس حاصل

فرمایید .

